Útmutató a szakdolgozat elkészítéséhez a PPKE HTK-n

1. Előzetes feltételek

A Hittudományi Karon a szakdolgozat/diplomamunka írására jelentkezés esetében a tanszékvezető az illetékes. Az ő jóváhagyásával vállalhat a tanszékén oktató vagy az egyetem más karán munkaviszonyban lévő más tanár szakdolgozatvezetést.

Ezt a dolgozatot a BA képzéseken szakdolgozatnak, az MA képzéseken diplomamunkának hívjuk.

A szakdolgozat elkészítéséhez a hallgatónak legalább egy *szeminárium*ot le kell hallgatnia azon a tanszéken, ahol a szakdolgozatát be szeretné adni.

Nagyjából egy évvel a szakdolgozat leadása előtt kérjük a hallgatókat, hogy személyesen is vegyék fel a kapcsolatot az érintett konzulenssel (a munkát vezető szaktanárral), és egyeztessenek a diplomájuk címéről és témájáról. A szakdolgozatot vezető szaktanárnak egy *Befogadó nyilatkozat*tal (1. melléklet) igazolnia kell, hogy elfogadta a hallgató témáját, és a hallgató nála dolgozhat. Ezt a nyilatkozatot a hallgató magánál tartja.

A szakdolgozat leadását megelőző félévben a hallgatónak fel kell vennie a *Szakdolgozati* (BA), illetve *Diplomamunka konzultáció* (MA) nevű tárgyat.

Két hónappal a szakdolgozat leadása előtt a hallgatónak le kell adnia a *Szakdolgozat bejelentő, nyilvántartó* lapot a Tanulmányi Osztályon (2. melléklet).

2. A szakdolgozat/diplomamunka beadása

A szakdolgozatot/ diplomamunkát egy nyomtatott, feketébe köttetett példányban és elektronikus formában – a Neptun rendszeren keresztül elektronikus formában – is be kell nyújtani.

Szakdolgozatot/diplomamunkát az a hallgató adhat le, aki azt korábban – pdf formátumban - feltöltötte a Neptun rendszerre. A hallgató a szakdolgozat feltöltése után a dolgozat bekötött példányát a tanulmányi ügyintézőnél adhatja le, a féléves időbeosztásban megjelölt napokon.

A témavezetőt az illetékes kari szervezeti egység rendeli a hallgatóhoz a Neptun rendszeren.

A dolgozat leadásának határideje május vagy december második hete. A záróvizsgák ezt követően a vizsgaidőszak végén vannak. A záróvizsgák időpontjáról, illetve a vizsgatételekről a hallgatók a HTK honlapján a Hallgatónknak/Záróvizsgák résznél találnak friss információkat.

Szakdolgozat/diplomamunka csak abban az esetben fogadható be érvényesen, amennyiben a benyújtott példány tartalmazza a *témavezető nyilatkozatát* arról, hogy benyújtásra alkalmas, továbbá a *hallgató saját nyilatkozatát* arról, hogy kizárólagosan saját szellemi terméke, valamint elkészítéséhez csak az abban feltüntetett forrásokat, és csak a feltüntetett mértékben

használta, továbbá a dolgozatot korábban más szakdolgozatként nem nyújtotta be (3. melléklet). Ezt a nyilatkozatot a dolgozat utolsó lapjaként kell beköttetni és a Neptunba is fel kell tölteni.

A dolgozat rendelkezzen megfelelő címoldallal (4. melléklet). A címoldalon a BA képzések esetében Szakdolgozat, az MA képzések esetében Diplomamunka szerepel. A dolgozat elején oldalszámokat is feltüntető tartalomjegyzék, a végén pedig bibliográfia álljon.

3. A diplomamunkák

Katolikus teológus képzés

A diplomamunka témáját az arra illetékes szaktanár jelöli ki vagy fogadja el. A katolikus teológus szakon végzőknek a diploma megszerzéséhez legalább 50, legfeljebb 75 oldalas (Times New Roman betűtípus, 12 pontos betűnagyság, 1,5 sorköz, lábjegyzetek, bibliográfia) diplomadolgozatot kell írniuk.

Hittanár-nevelőtanár képzés

A tanári diplomamunka két részből áll:

I. Elméleti rész

A hallgató tapasztalatainak vagy a szaktárgy egy részterülete tanításának valamely szakpedagógiai, ill. általános neveléstudományi szempont szerinti, tudományos alaposságú bemutatása, elemzése, értékelése vagy tanításhoz szükséges, a gyakorlat során, iskolai keretek között kipróbált tananyag készítése (a szakdolgozat terjedelme mellékletek nélkül min. 40 oldal). A középiskolai hitoktatás tananyagát figyelembe véve a következő részterületek választhatók: ószövetségi szentírástudomány, újszövetségi szentírástudomány, alapvető hittan, dogmatika, ókeresztény egyháztörténet, közép és újkori egyháztörténet, erkölcsteológia, liturgika.

II. Gyakorlati rész (portfólió)

A hallgató által elvégzett gyakorlatok tapasztalatait összegzi és dokumentálja, melynek tartalmaznia kell az alábbiakat: a pályaismereti gyakorlat színhelyének és a gyakorlaton szerzett pedagógiai tapasztalatoknak az összegzése (3 oldal), a tanítási gyakorlat színhelyéül szolgáló iskola bemutatása (1-2 oldal), összegzés a hospitálások tanulságairól (min.: 2 oldal), tematikus terv, melyben a hallgató leírja, hogy a megtartott 15 óra alatt mely tananyagokat milyen szempontok szerint tanított, s ezáltal milyen kompetenciák fejlesztésére került sor (3 oldal), minimum 3 oldalas dokumentáció a tanítási gyakorlat zárótanításáról, melyben szerepelnie kell az óravázlatnak és segédanyagokkal, valamint az óráról készült önreflexiónak, az egyéni gyakorlat színhelyének a bemutatása, az intézményben a hallgató tevékenységének leírása és elemzése, a végzett nevelőmunkáról gyűjtött tapasztalatok (min.: 5 oldal), önértékelés a hallgató tanári erősségeiről és a fejleszteni kívánt területekről, a kompetenciatérképek, a két

gyakorlat során kapott vezetőtanári és mentortanári visszajelzések és értékelések alapján (5-6 oldal). A vezetőtanárok értékelését összesítve kérjük csatolni. A portfolióban mellékleteket nem kell közölni.

A tanári diplomamunkát (tekintettel a nagy terjedelemre) két kötetben kérjük leadni:

- I. kötet: elméleti rész

- II. kötet: gyakorlati rész (portfólió)

Az I. kötetet két példányban kell leadni (egy példány fekete kötés, egy példány spirálozott), a II. kötetet 1 kötött példányban.

Rövid ciklusú képzés – portfólió szükséges

A portfólió általános tartalma

A portfóliónak az alábbi öt területhez tartozó tevékenységek dokumentumait kell tartalmaznia oly módon, hogy alkalmas legyen a hallgató egyéni tanulási útjának nyomon követésére. Az egyes munkáknál jelezni kell, hogy a képzés mely szakaszában készültek, mely tantárgyhoz, gyakorlathoz kötődnek. A dokumentum minden esetben a hallgató saját tevékenységét és személyes szerepvállalását kell, hogy a középpontba helyezze.

1. A hallgatónak az egyetemi tanulmányai során a különféle tantárgyakhoz kapcsolódóan készített saját munkái. Kötelezően tartalmaznia kell szakmódszertani jellegű munkát, valamint a pszichológiai és a pedagógiai területhez fűződő (minimálisan egy-egy) munkát is, amely lehet például: esszé, szemináriumi dolgozat, kutatási beszámoló, óralátogatási jegyzőkönyv, tananyagtervezés és/vagy fejlesztés, taneszközkészítés, szociometria, esettanulmány, tanulói személyiségprofil leírása.

2. A hallgató iskolai tanítása során készített dokumentumok bemutatása, például: tervezési dokumentumok (óratervek, tématervek, programcsomagok, projektleírások stb.), a tanításhoz készített segédanyagok (program, szemléltetőeszköz, makett stb.), az értékeléssel kapcsolatos dokumentumok (feladatbank, dolgozatok stb.), az IKT-eszközök használatának bemutatása (digitális tábla, honlap, távoktatás, e-learning stb.), a tanítási gyakorlat során végzett óramegfigyelések (hospitálások) tanulságai, a hallgató tanítványainak reflexióval ellátott munkái.

3. A hallgató tanítási órán kívüli tevékenységének dokumentumai, például: szabadidős tevékenység, a tanulói önkormányzat támogatáshoz kapcsolódó feladatok, a tehetséggondozás területén végzett tevékenység, sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett tevékenység.

4. Az iskola mint szervezet működésének megismerése és az ezekhez fűzött reflexiók célirányos, tömör bemutatása, például: az iskola helyi tantervének értékelő, elemző bemutatása, szülői értekezleteken szerzett tapasztalatok bemutatása, nevelőtestületi értekezleteken szerzett tapasztalatok bemutatása, a munkaközösségek működésének bemutatása, a szülőkkel való együttműködés formáinak a bemutatása, az iskola és környezete közötti együttműködés bemutatása.

5. A hallgató szakmai fejlődésében szerepet játszó szakmai és személyes együttműködés, felelősségvállalás leírása (összesen 3–10 oldal), például: tanulságos nevelési helyzetek, amelyeket a kollégákkal, szülőkkel és egyéb szereplőkkel közösen oldottak meg.

A portfólió szerkezete és terjedelme

A portfólió 3 fő szerkezeti részből áll:

1. Bevezetés: a közösségi pedagógiai gyakorlat, a tanítási gyakorlatok, valamint a hallgató egyéb oktató-nevelő munkában szerzett tapasztalatainak színhelyéül szolgáló intézmények 26 rövid bemutatása, a tanárjelölt tevékenységeinek tömör leírása. (Ez a rész az olvasó számára tartalmaz nélkülözhetetlen információkat, a részletes leírás, elemzés a portfolió második részében szükséges.)

2. A tanárjelölt kompetenciáinak bemutatásához szükséges dokumentumok gyűjteménye (a részletes leírást l. A portfolió dokumentumai című részben.)

3. Összegzés: önértékelés, melyben a hallgató reflektál saját munkájára, számot ad tanári erősségeiről és a még fejleszteni kívánt területekről a gyakorlatok során kapott vezetőtanári, mentortanári és egyéb kollegiális visszajelzések és értékelések alapján, valamint a tanított osztályokban a gyerekekkel kitöltetett értékelő lapok figyelembe vételével. (A tanári értékeléseket, illetve a gyerekek értékelésének összegzését mellékletként kérjük csatolni.) A portfólió elején tartalomjegyzék összesíti a benne szereplő dokumentumokat. Az írásbeli dokumentumok mellett a portfólióban elhelyezhetők fényképek, rajzok és CD-k is. A portfóliót egy kinyomtatott példányban és egy elektronikus példányban (CD) kell benyújtani. Ugyan a portfólióhoz külön témavezetőt felkérni nem kell, a feladatok teljesítéséhez és különösen a reflexiók elkészítéséhez a pedagógiai-pszichológiai és a tanításkísérő szemináriumok vezetői nyújtanak konzultációs segítséget.

A portfolió terjedelme minimum 60, maximum 130 oldal.

A portfóliót a megadott határidőre PDF formátumban elektronikusan el kell küldeni a BTK Tanárképő Tanszék oktatásszervezőjének.

Katekéta-lelkipásztori munkatárs képzés

A szakdolgozat a záróvizsga tárgy témaköreiből készíthető.

A vázlatot a dolgozat elkészítéséhez a szaktanárnak előzetesen jóvá kell hagynia. A szakdolgozat terjedelme legalább 35, legfeljebb 50 oldal (Times New Roman betűtípus, 12 pontos betűnagyság, 1,5 sorköz, lábjegyzetek, bibliográfia), melynek tartalmi követelménye az adott témáról szóló legfontosabb szakirodalom ismerete; egy tudományos kérdés áttekinthető felvázolása; vélemények, meglátások ismertetése.

A szakdolgozatot a megadott határidőre fel kell tölteni a Neptunba, és bekötött formában le is kell adni a Tanulmányi Osztályon egy példányban.

Katolikus közösségszervező képzés

A szakdolgozat a záróvizsga tárgy témaköreiből készíthető.

A Hittudományi Karon a szakdolgozat írására jelentkezés esetében a tanszékvezető az illetékes, az ő jóváhagyásával vállalhat a tanszékén oktató vagy az egyetem más karán munkaviszonyban lévő más tanár szakdolgozatvezetést. A szakdolgozat témáját az arra illetékes szaktanár jelöli ki vagy fogadja el.

A vázlatot a dolgozat elkészítéséhez a szaktanárnak előzetesen jóvá kell hagynia. A szakdolgozat terjedelme legalább 35, legfeljebb 50 oldal (Times New Romanbetűtípus, 12 pontos betűnagyság, 1,5 sorköz, lábjegyzetek, bibliográfia), melynek tartalmi követelménye az 27 adott témáról szóló legfontosabb szakirodalom ismerete; egy tudományos kérdés áttekinthető felvázolása; vélemények, meglátások ismertetése.

A szakdolgozatot a megadott határidőre fel kell tölteni a Neptunba, és bekötött formában le is kell adni a Tanulmányi Osztályon egy példányban.

Katolikus hit- és erkölcsoktató szakirányú továbbképzés

A Hittudományi Karon a szakdolgozat írására jelentkezés esetében a tanszékvezető az illetékes, az ő jóváhagyásával vállalhat a tanszékén oktató vagy az egyetem más karán munkaviszonyban lévő más tanár szakdolgozatvezetést. A szakdolgozat témáját az arra illetékes szaktanár jelöli ki vagy fogadja el.

A szakdolgozat a képzés területének valamely témaköréből választott olyan elméleti megközelítésű, empirikus, pedagógiai gyakorlati tapasztalatokat is tartalmazó írásos elemzés, amely bizonyítja, hogy a hallgató képes az elsajátított tudás gyakorlati alkalmazására, valamint, hogy szakterületén képes további önálló ismeretszerzésre, a szakirodalom feldolgozására, értelmezésére, önálló elemzésére.

A szakdolgozat terjedelme: legalább 25 A4-es oldal 12-es betűnagysággal, 1,5 sorközzel, mindenütt 3 cm-es margóval. Lábjegyzetek a lap alján, oldalszámozás a lap tetején. A dolgozat legyen áttekinthető és tagolt. Álljon fejezetekből, tartalmazzon bevezetést és összefoglalást. Legyenek a dolgozatban a szöveget magyarázó, kiegészítő idézetek és utalások helyét megadó lábjegyzetek. A szakdolgozat végén az irodalomjegyzékben részletesen kell felsorolni a felhasznált irodalmat. A tartalomjegyzék világosan, oldalszámokkal együtt ismertesse a dolgozat belső tagolását. A szakdolgozatot keménykötésben, egy példányban kell beadni és a Neptun rendszerbe is fel kell tölteni.